

Västkustmästerskapen 2005 i Stigfjorden utanför Björholmen

Anders och Pia Ottosson (S111) tog åter hand om andungeklubbens förnämliga vandringspris vid Västkustmästerskapen 3-5 juli i Stigfjorden utanför Björholmen.

Av totalt fem seglingar, tre på lördag och två på söndag, segrade Anders och Pia i fyra och kom tvåa i en. Eftersom endast de fyra bästa seglingarna räknades så kan ju en enkel huvudräkning ge vid handen att segern var lika solklar som vädret var fint. Solen sken och vinden började på lördagen med att vara obefintlig. Efter hand kom det dock så mycket att seglingarna med 16 startande båtar kunde genomföras.

På lördagkvällen samlades vi till årets regattamiddag inne på restauranten på Björholmens marina; det första gourmetstället som möter seglaren på väg in i Stigfjorden.

Anders och Pia Ottosson tar emot första priset. Foto Elloc

Efter dagens tre seglatser var det gott att få slå sig ner vid vita dukar, levande ljus och avnjuta husets fiskgratäng ackompanjerade av tre jazzmusiker under det att solen gick ner över klipporna i väster. Lika god stämning kring borden som ute på banorna. Gastar och skeppare berättade om dagens babordsrundningar och svärmanövrerade spinnakerbommar. Aktiva samsades med mer rutinerade veteraner som ivrigt berättade om tidigare andungemästerskap. Och om morgondagens taktik...

Även på söndagen var det soligt väder och svaga vindar.

Tjörns Segelsällskap hade arrangerat tävlingarna och andungeklubben tackar för det fina arbetet. Alla var mycket nöjda även om någon tyckte att det kunde blåsa lite mer när man skall kappsegla.

Båt nr	Rorsman	Segl 1	Segl 2	Segl 3	Segl 4	Segl 5	Tgg	Σ	Total Plac
S111	Anders o Pia Ottosson	2	1	1	1	1	-2	4	1
S18	C-H Möse	1	3	2	5	12	-12	11	2
S176	Ante Ottosson	5	2	3	4	4	-5	13	3
S76	B Zachrisson	3	4	4	2	7	-7	13	4
S51	Paul Nilsson	6	6	6	9	2	-9	20	5
S52	Staffan Ottander	8	8	8	3	3	-8	22	6
S45	Claes Holmén	7	5	5	7	8	-8	24	7
S15	Leif Sjögren	4	9	10	6	6	-10	25	8
S68	Johan Gehlin	9	7	7	8	5	-9	27	9
S66	Anders Johnsson	10	10	9	10	9	-10	38	10
S6	Dick Andersson	11	12	13	11	10	-12	44	11
S120	Thor Ulness	12	11	14	12	14	-14	49	12
N149	Göran Nilsson	13	13	11	13	13	-13	50	13
S121	Kjell Svensson	14	14	12	14	16	-16	54	14
S22	Ivar Björnström	15	15	15	15	11	-15	56	15
S34	Torulf Rutgersson	16	16	16	16	15	-16	63	16

Andungens födelse

Thorvald Gjerdrum, Andungens konstruktör, har skrivit ett brev till Andungebladet och berättat om hur det gick till när Andungen föddes.

Under 1944 beslutade medlemmarna i Blakstad segelförening, belägen vid Oslofjorden 2 mil väster om Oslo, att man skulle investera i en nybyggd klubbåt till bruk för de samma.

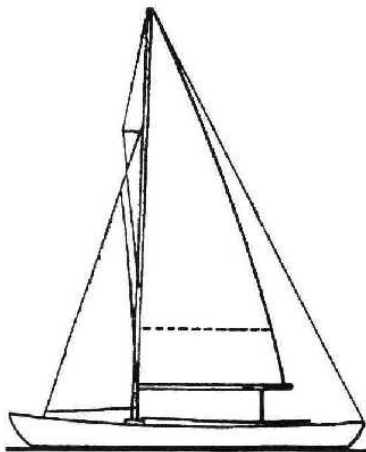
Den entusiastiska ordföranden, Jan Mathiesen, ("Mattis") min syssling, tyckte att jag som nästan färdig skeppsbyggare från tekniska högskolan i Trondheim borde rita vidundret. Som pojkar hade vi seglat i roddsnipor med sprisegel och senare med var sin riktig spissgatter. Nu ville vi ge ungdomarna en ny modern båt lämplig för upplärning, kappsegling och turer.

Kraven på båten var flera:

- Passande och säker för pojkar från 12-13 år och uppåt. (Flickor räknades inte då!)
- Hanterbar segelyta ca 13m².
- Liggplats för två till tre under bomtält.
- Lättmanövrerbar, snabb och med ett tilltalande utseende.
- Dessutom relativt litet djupgående.

På grund av vår tradition med snipor, spissgattrar, Colin Archer och räddningskryssare var vi, fördomsfullt, emot utseende till båtar som svenska "pojkbåten", jullar och folkbåten. Det måste bli något i stil med våra nyaste räddningskryssare som hade kryssar-akter. Profilen över vattnet var därmed given.

Ekonomin krävde en båt med liten vikt, formad för att i en framtid vara lämplig att bygga i serieproduktion över en "läst".

Något som visade sig gynnsamt vid plasttillverkningen. Detta och kravet till lättrörlighet gav ett grunt skrov med påhängd, kort köl.

När det gällde seglingsegenskaper, och speciellt gång i vågor, hade jag fått för mig betydelsen av att båten fick ändskepp med låg vikt och tyngden i möjligaste mån koncentrerad midskepps. Rorsmannen måste därför rycka fram från sin vanliga akterplacering. Rodret följde med, vertikal hjärtstock upp

till en toft som förstärkning av sittbrunnen.

Akter därom blev det ett utrymme för instruktör eller diverse utstyr. Åtkomlighet till förpiken krävde att masten stod på däck. Riggen blev som på folkbåten, fiol och enkla undervant.

Under tiden som jag ritade, kämpade "Mattis" fram pengar och material på alla möjliga sätt.

Dessutom avtal med de förnämliga båtbyggarna på Anker & Jensens berömda varv ett stenkast söder om Blakstad. Vi var inne i sista krigsåret, så det var många svårigheter. Men lyckan stod oss bi, och sommaren 1945 kunde vi provsegla båten.

Vi blev eniga om att ge den namnet "Andunge". Ritningens profil tryckte jag ihop till det märket vi har i seglet.

Efter några år fick "Mattis" kontakt med bröderna Seldén i Göteborg, vilket resulterade i nybyggnation i Sverige. Själv blev jag ägare till S 3 år 1954 och seglade den i mer än 20 år. Nu har jag S 78 sedan 18 år tillbaka.

Med förhoppning om fortsatt liv för den gamla båten.

Thorvald Gjerdrum

Kappseglingsregler

Flera medlemmar i andungeklubben har sagt att de gärna skulle delta i VM, men att de känner sig osäkra på kappseglingsreglerna. För att råda bot på osäkerheten har Andungebladet för avsikt att i kommande nummer diskutera de vanligaste situationerna och hur man kan hantera dem om man känner sig osäker. Syftet är att få fler att ställa upp och kappsegla under anspråkslösa former.

Vi börjar med kappseglingsreglerna *del 2 Där båtar möts*. Det är ju i dessa situationer man bör veta hur man skall agera för att det inte skall uppstå kollisioner.

Regel 10 För olika halsar.

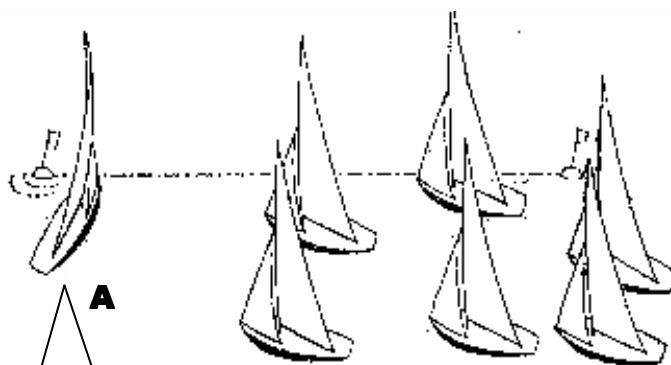
När båtar ligger för olika halsar ska en båt för babords halsar hålla undan för en båt för styrbords halsar.

På en kryss är denna regel ganska enkel att tillämpa. Den som kommer för babords halsar och ser att han inte går klar för om den eller de båtar som kommer för styrbords halsar skall antingen gå akter om dessa eller göra ett slag i god tid innan båtarnas kurs skär varandra. Är man inte helt säker på att den egna båten skall hinna före är det bäst att falla av och gå akter om styrbordsbåten. Man behåller farten och kan lova upp till dikt bidevind direkt efter passagen. På så vis förlorar man väldigt lite distans.

Vid starten kan det vara lite svårare för en ovan kappseglare. Det är många båtar att hålla uppsikt på och man skall dessutom hålla koll på var man befinner sig och på klockan så att man inte är över startlinjen med någon del av båten innan skottet går.

Om man ser till att komma upp mot startlinjen för styrbords halsar, så ska man normalt inte behöva väja för någon.

I starten är det trångt och är man ovan är det klokt att 1) starta för styrbords halsar och 2) inte ligga alltför nära startlinjen eftersom man då kan tvingas över linjen i förtid av en läbåt.

Babords halsar = när storseglet är skotat så att bommen pekar åt båtens styrbordssida

På bilden ovan har seglare A bestämt sig för att göra en babordsstart. Kanske bedömer han att startlinjen inte ligger helt vinkelrätt mot vindriktningen och att han därmed skall hinna före styrbordsbåtarna.

Om han nu har missbedömt situationen, vilket är lätt gjort och kan drabba den bäste, så har han ingen möjlighet att falla av och gå bakom styrbordsbåtarna eftersom de kommer i flera led. Det finns helt enkelt ingen plats. Alternativet är då att slå över till styrbords halsar och kanske komma utanför startlinjens begränsningsflagga. Läget kompliceras ytterligare av att A när han genomför sin stagvändning skall hålla undan för andra båtar ända tills han ligger på kurs dikt bidevind på den nya bogen.

Råd till den ovane: Starta för styrbords halsar men var lite försiktig så du inte ligger allra främst i klungan och tvingas över linjen i förtid. Det finns förstås en nackdel också. Om man startar längst bak i fältet blir det väldigt svårt att komma ikapp de båtar som fått fri vind och kan hålla högsta fart redan från början.

Redaktörn

Från VM på Björholmen till Norges Mesterskapet paa Börsholmen!

Andungeunionen består! Norsk Andunge Klubbs President Christian Falchenberg och Svensk Andunge Klubbs Ordförande Torulf Rutgersson lägger upp framtidens samarbetsplaner.

Natten i sovsäcken och på det uppblåsbara liggunderlaget var ok.

Jag tittade ut genom gluggen på loftet. Disigt och vindstilla.

Jag nickade lätt mot de 39 andungemaster som från bryggorna utanför klubbhuset där vi tillbringat natten, hälsade morgonsolen.

Börsholmen! Ön där den första andungen, N-1, var färdigbyggd sommaren 1945. En för oss andungeseglare historisk plats. Före frukosten tog Paul, skepparn på 51'an som jag skulle segla med, och jag ett hurtigt dopp i Oslofjorden. Ljufveligt!

Rigging, trimning och kanske lunch på Akers Brygge inne i byen? Förste start var utsatt till kl 17. Vi hade god tid. En greit dejlig dag väntade.

En månad tidigare hade vi nåtts av beskedet att Jan Mathiesen, en av de två som möjliggjort våra stunder i Andungen, strax före sin 85 årsdag

hade påbörjat den eviga seglatsen. Jag träffade honom tyvärr aldrig. System, Ninken, fick jag däremot besöka. Hon bodde i det lilla huset på ön som under dryga halvseklerna varit deras hem. Hon visade foton och berättade om brodern och hans värv på varvet.

Veckan innan hade vi bestämt att delta vid Norges Mesterskapet i Asker sydväst på Oslo. 114 Svenning lånade ut sin båtkärra (takk!) och den fina farkosten hissades upp ur det salta Bohusländska havet för att några timmar senare passera *över* den nybyggda Svinesundsbron mellan de gamla unionsländerna. En timme senare turen genom tunneln *under* Oslofjorden...

Fredagen flöt fort. Men det gjorde inte vi. Vindstilla är bara förnamnet på den ovind som rådde i tävlingsområdet. Men solen sken. Hela denna tredje helg i augusti. Samma väder som drabbade vännerna som skulle driva Tjörn runt.

Vi vandrade ön runt (det går fort) och inspekterade det gamla varvet. Sju, kanske åtta Andungar låg och väntade på att bli reparerade eller i några fall upphuggna. Tråkigt. N-1 höll däremot på att få ett nytt däck och seglar säkert 2006.

Efter några timmar i stiltjen på fjorden, med utsikt mot Holmenkollen, blåstes fredagens försök till tävling av. Istället blev det pizzaaften sammen med nordmännen och presentation av den nya styrelsen. Samtliga toppar i det norska näringslivet.

Hälsningar från den svenska naboklubben framfördes och våra medhavda jubileumspins (se rutan om andungeprylar) pryder nu många kavajslag och märkessköldar.

Under lördagen genomfördes en hel tävling. Vi fick en bra start och höll jämt med de ledande favoriterna. Vinden kom och gick. "Vem kan segla förutan vind...?" Det vet jag nu. Pauls skickliga handlag med segel och skot tog oss

Andungebladet

<http://home.swipnet.se/svenskandungeklubb>

förbi di norske då vinden vilade. Vi gick över vattenlinjen som 3'e farkost och var mycket nöjda. Tills det blev klart att arrangörerna inte var nöjda. Med vårt sätt att starta. Så 100-årsminnet av unionsupplösningen satte sin prägel även här. En bitter fejd vart det. Och vi disk(uter)ade(utan framgång). Den obevekliga neutrala tävlingsledningen (fem norskar) placerade oss istället på 29'e plats – av 28 startande. Norge, Norge....

Aftonens regattamiddag på piren bjöd på gulaschsuppe, försoningsdricka, gemyt och skeppar- och gastANDe historier om andungarnas framfart.

Solen var även på söndagen glädjeämnet. Soldäcket var intaget. Konkurrenterna under kontroll efter en ny bra start av den enda svenska båten. Och sen...givetvis. Den gamla Herman's Hermits hiten "no wind today – the wind has gone away" spelades mentalt den sista tävlingsdagen. Men i mål kom vi, goda undanmanövrar i unnavinden och vi belade den 6'e platsen. Nu började våra grannar känna sig hotade av vår placeringstrend och strök därmed de eventuella resterande kappseglingarna.

Paul (och jag) fick totalt nöja oss med den 18'e platsen, men moraliskt...

Norges Mester 2005 blev N-173 Stein Kristiansen efter 2 andraplatser. Han och alla andra deltagare fick en fin invit till VM på Grötö nästa sommar. Vi kan säkert förvänta oss några tävlande nordmän som skall ta upp kampen med oss om VM-guldet. Men vi har ju Ottosönerna.

Och Dig, käre läsare, som vi hoppas få se nästa sommar. Kanske inte bara i vår egen tävling? Vi skall verkligen försöka att få med ytterligare ett antal svenska båtar till start i nästa års NM, en härlig tävling i klassisk ursprunglig Andungemiljö!

3'e helgen i augusti.

Och för oss som var med denne gang er en sak helt sikker -

Paa gjensyn i 2006!

Ha(v) dt!

*Nedtecknat av Torulf Rutgersson
Ordförande i Svensk Andunge Klubb*

Andrum mellan seglingarna i VM 2005.
Foto Elloc

VM-bilder.

Du som vill minnas sommarens VM eller Du som inte var med har möjlighet att se bilder på www.elloc.se Fotografen gastade (eller var han skeppare?) i 34'an.

Beställningar kan göras till det angivna lägre priset tom 15 november 2005.

Hur många öar har Du kvar att besöka?

Årsmötet i vintras gästades av Anders Källgård som då visade vackra bilder och berättade spännande episoder från resor till öar på södra halvklotet. Ett mycket uppskattat föredrag.

Nyligen publicerade han tillsammans med illustratören Johnny GR Ahlberg verket "Sveriges öar". 600 sidor som fungerar som "en ökatalog att slå i, en dokumentation av ölivet, en guide som inspirerar till öbesök, en rese-skildring som inbjuder till läsning hemma – en vacker bok".

Alla de 401 öar som är eller har varit bebodda året runt under 1900-talet – och som inte har någon fast landförbindelse – finns med.

Som medlem i Svensk Andungeklubb får Du möjlighet att via bifogade blad köpa boken för 300:- + frakt.

VM 2006

Nästa års VM arrangeras första helgen i juli på Grötö i Göteborgs norra skärgård. Boka dagarna i din kalender redan nu. Vi återkommer med mer detaljer i nästa utgåva av Andungebladet.

Officiella Andungeprylar!

Klubbens keps i marinblått m broderad logo och texten Svensk Andunge Klubb 160:-

Pikétröja i marinblått m andungen broderad i guld på bröstet 200:-

Pikétröja i marinblått m andungen i guld på bröstet och texten Svensk Andunge Klubb i vitt på ärmen 250:-

Pins. Andungeståndaret 50:-/ st 3 för 100:-

Du kan se dem på www.andunge.se
Frakt tillkommer.

Beställningar till andunge@telia.com senast 15 november för att vi skall kunna garantera leveranser före jul. Ange antal av respektive pryl samt storlek för pikétröjerna.

www.andunge.se.

Under hösten/vintern kommer vi att göra om föreningens hemsida.

Hit flyttar informationen från den tidigare sidan och kompletteras så småningom med fler intressanta och nyttiga sidor och länkar. Lagg upp den som favorit redan nu och välkommen att följa sidans utveckling. Tacksamma för Dina synpunkter både på vad vi har och vad Du skulle vilja ha med på websidan.
E-posta till andunge@telia.com

Önskas köpa

Lennart Engström i Saltsjö-Duvnäs söker efter en fin träandunge, gärna med teakdäck.
Tel 08-7167624; 070-6574734; eller e-post lennart.engstrom@outokumpu.com